

EVROPSKÁ KOMISE

V Bruselu dne 24.4.2012
SWD(2012) 106 final

PRACOVNÍ DOKUMENT ÚTVARŮ KOMISE

Zásada partnerství při provádění fondů společného strategického rámce – prvky evropského kodexu chování pro partnerství

PRACOVNÍ DOKUMENT ÚTVARŮ KOMISE

Zásada partnerství při provádění fondů společného strategického rámce – prvky evropského kodexu chování pro partnerství

Prohlášení: Tento dokument je pracovním dokumentem útvarů Komise určeným pro informaci. Byl vypracován na základě návrhů nařízení, jež Evropská komise přijala dne 6. října 2011, 12. října 2011 a 2. prosince 2011. Tento dokument nepředjímá konečnou povahu aktů ani obsah aktů v přenesené pravomoci nebo prováděcích aktů, které Komise případně vyhotoví. Nepředstavuje oficiální stanovisko Komise k této záležitosti, ani takovéto stanovisko nepředjímá.

1. Úvod

Opatření pro růst a zaměstnanost vyžadují odpovědnost na nejvyšší politické úrovni i mobilizaci všech subjektů v celé Evropě. Jako hlavní prvek při provádění strategie Evropa 2020¹ bylo proto určeno partnerství.

Partnerství je již dlouho rovněž jednou z hlavních zásad při provádění fondů společného strategického rámce Evropské unie (dále jen „fondy SSR“). Zásada partnerství znamená úzkou spolupráci mezi orgány veřejné správy v členských státech na celostátní, regionální a místní úrovni a se soukromým a třetím sektorem. Partneri by se měli aktivně podílet na celém programovém cyklu – přípravě, provádění, monitorování a hodnocení. Na partnerství je nutno nahlížet v úzké souvislosti s přístupem založeným na víceúrovňové správě a se zásadami subsidiarity a proporcionality. Víceúrovňovou správou se rozumí koordinované působení Evropské unie, členských států a místních a regionálních orgánů, založené na partnerství a zaměřené na vypracování a uvedení politik Evropské unie do praxe².

Různá hodnocení upozornila na výhody a přidanou hodnotu, jež může partnerství zajistit, pokud jde o provádění fondů³, zlepšení kolektivního závazku a odpovědnosti za politiky EU, zvýšení dostupných poznatků, odborných znalostí a pohledů na věc při navrhování a provádění strategií a rovněž zajištění větší transparentnosti v rozhodovacích procesech. Víceúrovňová správa pomáhá snížit rozdíly v oblasti koordinace a kapacit při tvorbě politik, co se týká nejednotnosti informací, zdrojů, financování, správy a politik⁴.

Zkušenosti však ukazují, že mezi členskými státy existují při uplatňování zásady partnerství velké rozdíly v závislosti na vnitrostátním institucionálním rámci a politické kultuře. Účinnost zásady partnerství závisí rovněž na technické schopnosti partnerů významně přispět k procesu, což nastoluje otázku budování kapacit.

Evropský parlament, Výbor regionů a Evropský hospodářský a sociální výbor zveřejnily řadu usnesení, stanovisek a bílých knih požadujících posílení zásady partnerství při provádění fondů⁵. Návrh Komise týkající se fondů SSR⁶ je založen na potřebě jednotnějšího uplatňování zásady partnerství.

Článek 5 předlohy nařízení o společných ustanoveních

¹ Strategie Evropa 2020, KOM(2010) 2020 ze dne 3.3.2010.

² Viz zejména bílá kniha Výboru regionů o víceúrovňové správě věcí veřejných, CONST-IV-020, 2009.

³ Viz zejména závěrečná souhrnná zpráva sítě odborníků pro hodnocení ESF 2011/<http://ec.europa.eu/social/keyDocuments.jsp?type=0&policyArea=0&subCategory=0&country=0&year=0&advSearchKey=evaluations&mode=advancedSubmit&langId=en>

⁴ Viz zejména informační materiál OECD – Policy Brief „Bridging the gaps between the levels of government“ (Překlenutí rozdílů mezi úrovněmi státní správy).

⁵ Viz zejména průzkumné stanovisko EHSV k tématu Jak podněcovat účinná partnerství při řízení programů politiky soudržnosti na základě osvědčených postupů z období 2007–2013, CESE 967/2010.

⁶ Návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady o společných ustanoveních ohledně Evropského fondu pro regionální rozvoj, Evropského sociálního fondu, Fondu soudržnosti, Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova a Evropského námořního a rybářského fondu, jichž se týká společný strategický rámec, o obecných ustanoveních ohledně Evropského fondu pro regionální rozvoj, Evropského sociálního fondu a Fondu soudržnosti a o zrušení nařízení (ES) č. 1083/2006 [KOM(2011) 615 v konečném znění ze dne 6.10.2011].

- (1) V souvislosti se smlouvou o partnerství a s každým programem naváže členský stát spolupráci s těmito partnery:
 - (a) příslušnými regionálními, místními, městskými a jinými orgány veřejné správy;
 - (b) hospodářskými a sociálními partnery; a
 - (c) subjekty zastupujícími občanskou společnost, včetně partnerů v oblasti životního prostředí, nevládních organizací a subjektů zodpovědných za prosazování rovnosti a nediskriminace.
- (2) V souladu s přístupem založeným na víceúrovňové správě zapojí členské státy partnery do přípravy smluv o partnerství a zpráv o pokroku a do přípravy, provádění, monitorování a hodnocení programů. Partneři se účastní práce monitorovacích výborů pro jednotlivé programy.
- (3) Komise je zmocněna k přijímání aktů v přenesené pravomoci v souladu s článkem 142, aby stanovila evropský kodex chování, který stanoví cíle a kritéria, která mají podpořit provádění dohod o partnerství a zjednodušit sdílení informací, zkušeností, výsledků a osvědčených postupů mezi členskými státy.
- (4) Nejméně jednou za rok uspořádá Komise s organizacemi, které zastupují partnery na úrovni Unie, konzultace ohledně provádění podpory z fondů SSR, a to pro každý fond SSR⁷.

Nařízení o společných ustanoveních mimoto obsahuje ustanovení, která při monitorování, podávání zpráv a hodnocení přímo odkazují na partnerství nebo s touto zásadou souvisí.

Podle návrhů Komise týkajících se fondů SSR v období 2014–2020 budou mít jednoznačnou povinnost organizovat partnerství členské státy, stanovení zvláštních postupů pro zapojení příslušných partnerů do jednotlivých fází programování však bude ponecháno vnitrostátním orgánům. Evropský kodex chování pro partnerství (dále jen „kodex chování“) stanoví minimální požadavky, které jsou nezbytné k dosažení vysoce kvalitního partnerství při provádění fondů při současném zachování dostatečné pružnosti s ohledem na způsoby navazování spolupráce s jednotlivými partnery ze strany členských států.

Tento pracovní dokument útvarů Komise by měl členskými státy pomoci při náležitém utváření partnerství během přípravných prací před přijetím nařízení. V dokumentu jsou zejména uvedeny některé příklady osvědčených postupů při uplatňování zásady partnerství, které vyplývají ze zjištění Komise a z různých šetření.

Dokument nastiňuje rovněž hlavní požadavky, které by mohl kodex chování obsahovat, jako základ pro diskusi s Evropským parlamentem a Radou s cílem usnadnit probíhající legislativní postup a umožnit zúčastněným stranám zapojit se do této diskuse. Kodex chování by měla Komise přijmout jako akt v přenesené pravomoci, jakmile vstoupí nařízení o společných ustanoveních v platnost.

⁷ V souladu s článkem 9 zvláštního nařízení o Evropském námořním a rybářském fondu (EMFF) se konzultace během programového období EMFF uskuteční nejméně dvakrát.

2. KTERÉ PARTNERY VYBRAT?

Nařízení o společných ustanoveních vyžaduje, aby členské státy navázaly spolupráci s těmito partnery: a) příslušnými regionálními, místními, městskými a jinými orgány veřejné správy, b) hospodářskými a sociálními partnery a c) subjekty zastupujícími občanskou společnost, včetně partnerů v oblasti životního prostředí, nevládních organizací a subjektů zodpovědných za prosazování rovnosti a nediskriminace. Partnerství má být vytvořeno v závislosti na institucionálním rámci každého členského státu. V decentralizovaných členských státech budou hlavními aktéry při vytváření partnerství regiony.

Jako první krok směrem k přípravě smlouvy o partnerství a programů se členským státům doporučuje, aby ve svém vnitrostátním kontextu určily příslušné zúčastněné strany fondů SSR, pobídky a právní a správní překážky partnerství a případně způsoby odstranění těchto překážek. Členské státy se rovněž vybízejí, aby navazovaly na stávající hlavní struktury partnerství na celostátní/regionální/místní úrovni s cílem omezit co nejvíce zdvojení a ušetřit čas. V zájmu vytvoření reprezentativního a fungujícího partnerství může být nezbytná podpora na budování kapacit.

Kodex chování by mohl nařízení o společných ustanoveních doplňovat tím, že vyžaduje, aby členské státy zajistily otevřený a transparentní výběr partnerů a aby si vybraní partneři byli vědomi svých povinností ve vztahu k zachování mlčenlivosti a střetu zájmů.

Povaha a velikost partnerství bude záviset na politických prioritách, jimiž se partnerství zabývá, a na územní situaci. **Kodex chování by mohl nařízení o společných ustanoveních doplňovat tím, že požaduje,** aby partnerství zahrnovalo instituce, organizace a skupiny, které mohou ovlivnit provádění programů nebo jichž se provádění programů týká. Zvláštní pozornost bude třeba věnovat skupinám, jež mohou být programy dotčeny, pokládají však za obtížné je ovlivnit, zejména nejzranitelnějším a marginalizovaným osobám, jako jsou osoby se zdravotním postižením, migranti, Romové... Je důležité podporovat v partnerství pluralismus a spojit jednotlivé příslušné části veřejného sektoru s podniky, komunitními a dobrovolnickými organizacemi se zapojením organizací různého typu a velikosti a malých inovativních aktérů.

V Rumunsku odpovídal řídicí orgán ESF za provedení kontextové analýzy před přistoupením země k EU. Tento dokument sloužil jako hlavní programový dokument pro národní strategický referenční rámec a operační programy. Kromě nutnosti pracovat při programování na celostátní úrovni v partnerství s nejdůležitějšími politickými subjekty bylo zřejmé, že mechanismy partnerství jsou zapotřebí i na regionální a místní úrovni k posílení kapacit účastníků v oblasti rozhodování a provádění. V tomto rámci byla v každém regionu provedena podkladová analýza týkající se zaměstnanosti a sociálního začleňování, a to prostřednictvím schůzek a diskusí s příslušnými subjekty na úrovni jednotlivých regionů a žup. V severovýchodním regionu bylo například zapojeno více než 200 subjektů⁸.

V Maďarsku byla na základě doporučení organizací občanské společnosti vytvořena metodika pro veřejné konzultace týkající se národního strategického referenčního rámce. K vydání doporučení ohledně zaměření národního strategického referenčního rámce a

⁸ Komunita odborníků v oblasti partnerství v ESF (Community of Practice on Partnership in the ESF), příručka „How ESF managing authorities and intermediate bodies support partnership“ (Jak řídicí orgány a zprostředkovatelské orgány ESF podporují partnerství), 2011.

operačních programů bylo vyzváno přibližně 4 000 partnerských organizací, včetně odborových svazů, zájmových skupin zaměstnanců a nevládních organizací, zástupců z oblasti podnikání, vzdělávání a vědy. Přístup k národnímu strategickému referenčnímu rámci a operačním programům měla rovněž široká veřejnost, která se k nim mohla vyjádřit prostřednictvím internetových stránek. Byly uspořádány workshopy za účelem projednání předloh jednotlivých verzí s příslušnými profesními a sociálními partnery a se zástupci ministerstev⁹.

2.1. Zapojení příslušných regionálních, místních, městských a jiných orgánů veřejné správy

Užší spolupráce mezi všemi celostátními, regionálními a místními úrovněmi veřejné správy napomáhá jednotnému a integrovanému přístupu k provádění fondů. Jako orgány veřejné správy, které jsou nejbližší k praxi, hrají hlavní úlohu regionální a místní orgány, jež mají rozhodující význam při provádění strategie Evropa 2020 a při dosahování hospodářské, sociální a územní soudržnosti.

Rozsah jejich zapojení bude záviset na individuálním institucionálním rámci každého členského státu, a zejména na zákonných a rozpočtových pravomocích jednotlivých územních úrovní s ohledem na oblast působnosti jednotlivých fondů. Na celostátní úrovni se členské státy vybízejí, aby využily stávající sdružení a sítě regionálních, subregionálních a místních orgánů, jelikož ty mohou zajistit širokou reprezentativnost a poskytnout praktické zkušenosti.

Ve většině případů hrají regiony v partnerství přední úlohu a aktivně se podílejí na vypracovávání strategických dokumentů a provádění fondů SSR na celostátní úrovni. Regiony, zejména regiony s ústavními pravomocemi, jsou často rovněž řídicími orgány, a odpovídají proto za zajištění zapojení partnerů do přípravy, provádění, monitorování a hodnocení programů.

Kodex chování by mohl nařízení o společných ustanoveních doplňovat tím, že vyžaduje, aby byly v partnerství zastoupeny různé existující územní úrovně v daném členském státě, zejména regionální úroveň, a aby se podílely na jednotlivých fázích provádění fondů SSR v souladu se svými individuálními pravomocemi. Jsou-li regiony řídicími orgány programů, musí organizovat partnerství a zapojovat do přípravy, provádění, monitorování a hodnocení programů příslušné místní, městské a jiné orgány veřejné správy, hospodářské a sociální partnery a subjekty zastupující občanskou společnost, včetně partnerů v oblasti životního prostředí, nevládních organizací a subjektů zodpovědných za prosazování rovnosti a nediskriminace.

S přihlédnutím k zeměpisnému rozsahu intervencí a operací a vzájemné funkční závislosti jednotlivých území **lze rovněž předpokládat, že kodex chování doplní nařízení o společných ustanoveních tím, že vyžaduje,** aby členské státy zajistily, že se městské oblasti, v nichž se mají uskutečnit integrované územní investice, přímo podílejí na přípravě, provádění, monitorování a hodnocení programů, s cílem zavést do programů náležitý

⁹ Komunita odborníků v oblasti partnerství v ESF, příručka „How ESF managing authorities and intermediate bodies support partnership“ (Jak řídicí orgány a zprostředkovatelské orgány ESF podporují partnerství), 2011.

strategický přístup zohledňující jejich zvláštní potřeby.

V městském regionu Liverpool (Spojené království) byla zřízena technická skupina s cílem zajistit, aby byly všechny projekty financované z Evropského fondu pro regionální rozvoj (EFRR) posouzeny městským regionem Merseyside/Liverpool. Tato technická skupina zahrnuje zástupce z místních orgánů veřejné správy, ze soukromého sektoru, z oblasti vysokoškolského vzdělávání, z komunitních a dobrovolnických organizací, z orgánů pro veřejnou dopravu a z místní komise pro zaměstnanost a kvalifikace. Technickou skupinu podporují dva místní zaměstnanci, kteří jsou placeni z finančních prostředků určených na technickou pomoc, a řídicí orgán, který se zasedání technické skupiny účastní jako poradce. Tato technická skupina se vyjadřuje ke všem žádostem o financování z EFRR, stanoví priority pro podporu z EFRR, pomáhá rozvíjet konsorcium pro provádění činností v celém městském regionu Liverpool (tj. podnikání, sociální podniky, podporu podniků, energetickou účinnost budov atd.) a může ovlivňovat návrh a provádění programů JESSICA a JEREMIE, které byly v regionu zřízeny, atd.

2.2. Zapojení hospodářských a sociálních partnerů

Dialog se sociálními partnery je jedním z pilířů evropského sociálního modelu a je jako takový uznán v článku 152 Smlouvy o fungování Evropské unie (SFEU). Sociální partneři se svou povahou liší od ostatních organizací, jako jsou nátlakové nebo zájmové skupiny, a to kvůli své schopnosti účastnit se kolektivního vyjednávání, a tudíž ovlivňovat sociální normy v daném členském státě.

Kodex chování by mohl nařízení o společných ustanoveních doplňovat tím, že stanoví, že členské státy musí zajistit, aby partnerství zahrnovalo organizace sociálních partnerů, které jsou uznány na celostátní úrovni, zejména obecné meziodvětvové organizace a odvětvové organizace. V této souvislosti musí být zaručeno rovné zastoupení organizací zaměstnavatelů a organizací zaměstnanců.

Kodex chování by mohl nařízení o společných ustanoveních doplňovat rovněž tím, že vyžaduje silné zapojení obchodních sdružení, zejména sdružení zastupujících malé a střední podniky, obchodních komor, univerzit a výzkumných organizací. To jsou hlavní partneři při podpoře rozvoje, inovací a konkurenceschopnosti. Jejich součinnost při provádění fondů SSR bude zásadní pro dosažení cílů strategie Evropa 2020 v praxi – v souladu s prioritami inteligentního a udržitelného růstu podporujícího začlenění.

Lze rovněž předpokládat, že kodex chování doplní nařízení o společných ustanoveních tím, že objasní, že hospodářskými a sociálními partnery jsou skupiny nebo sdružení zastupující obecné zájmy různých odvětví nebo oborů, zaměstnavatelů a zaměstnanců, nikoli však zájmy jedné společnosti, podniku nebo ekonomické skupiny (mateřská společnost nebo dceřiné společnosti).

Rakouský model tradičního sociálního partnerství je zohledněn v programech ESF a EFRR. Hospodářští a sociální partneři se podíleli na návrhu a monitorování národního strategického referenčního rámce (STRAT.AT) v rámci stálého orgánu, Rakouské konference o prostorovém plánování (ÖROK). STRAT.AT plus je inovativní nástroj pro stávající programové období. Jedná se o platformu pro strategické monitorování. Jeho cílem je zajistit proces zdola nahoru pro učení a dialog a zaměřit široké partnerství na rozvoj nových strategií. Jsou organizována

pravidelná diskusní zasedání („Foren“ a „Synergien“) a výměny zkušeností¹⁰.

2.3. Zapojení subjektů zastupujících občanskou společnost a subjektů zodpovědných za prosazování rovnosti a nediskriminace

Nevládní organizace zastupující občanskou společnost, zejména v oblastech jako životní prostředí, sociální začleňování, rovnost žen a mužů a rovné příležitosti, by měly být konzultovány a měly by se podílet na programování.

Je-li počet zúčastněných organizací (a tudíž velikost potenciálního partnerství) obzvláště vysoký, může být vhodné, aby potenciální partneři vytvořili koordinační platformy a zastřešující organizace a navrhli společného zástupce, který přispěje k přípravě a provádění programů, s cílem zajistit větší reprezentativnost a bezproblémovější fungování partnerství.

Kodex chování by mohl nařízení o společných ustanoveních doplňovat tím, že uvádí, že výběr partnerů musí zahrnovat nejreprezentativnější nevládní organizace, které se zabývají předmětnými oblastmi, na něž se vztahují jednotlivé fondy. Nevládní organizace musí mít možnost určit své individuální zástupce jako členy partnerství. V případě velkého počtu dotčených nevládních organizací je možno zřídit platformy, jež zvolí zástupce, kteří se stanou členy partnerství.

Ve Španělsku byla ve všech fondech uznána nutnost začlenit aspekt rovnosti žen a mužů. „Instituto de la Mujer“ (Institut pro ženy) byl členem monitorovacích výborů Evropského fondu pro regionální rozvoj (EFRR), Evropského sociálního fondu (ESF), Fondu soudržnosti, Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova (EZFRV) a Evropského rybářského fondu (ERF). Byla vytvořena síť pro politiku v oblasti rovnosti žen a mužů s cílem zajistit skutečné a účinné začleňování aspektů rovnosti žen a mužů do intervencí financovaných jednotlivými fondy.

Ve Slovinsku bylo v rámci priority ESF „institucionální a administrativní kapacita“ zavedeno zvláštní financování pro rozvoj nevládních organizací, a zejména sítě nevládních organizací. Příkladem takovéto sítě na celostátní úrovni je CNVOS, kterou tvoří více než 200 sdružení. CNVOS podporuje nevládní organizace při jejich účasti ve strukturálních fondech a navrhuje zástupce nevládních organizací, kteří se účastní monitorovacích výborů. Bylo vytvořeno 10 regionálních sítí nevládních organizací, které podporují rozvoj regionálních a místních nevládních organizací a umožňují jim aktivněji přispívat k veřejným politikám. K zlepšení dialogu v konkrétních oblastech (kultura, životní prostředí, zdraví atd.) dostává podporu rovněž 12 tematických sítí¹¹.

2.4. Přizpůsobení partnerství programům

V případě programů EZFRV budou hlavními partnery regionální a místní orgány odpovědné za venkovské oblasti, odvětvové organizace, hospodářští a sociální partneři působící v zemědělství a lesnictví, zástupci jiných veřejných a soukromých organizací

¹⁰ Průzkumné stanovisko EHSV k tématu Jak podněcovat účinná partnerství při řízení programů politiky soudržnosti na základě osvědčených postupů z období 2007–2013, CESE 967/2010.

¹¹ Studie skupiny SF pro udržitelnou budoucnost (SF Team for Sustainable Future) s názvem „Why bother with partnership?“ (Nač se zatěžovat s partnerstvím?), 2011.

v odvětvích, která jsou důležitá pro rozvoj venkovských oblastí, regionální nebo místní obchodní sdružení, ženské organizace ve venkovských oblastech, ekologické nevládní organizace, nevládní organizace odpovědné za nediskriminaci/rovnost, zástupci celostátních nebo regionálních (podle úrovně programování) sdružení místních akčních skupin podílejících se na místním rozvoji s vedoucí úlohou komunit a sdružení působící v oblasti integrovaného rozvoje venkova (např. sdružení místních rozvojových agentur). Tito hlavní partneři již mohou být propojeni prostřednictvím celostátní sítě pro venkov, která tudíž může zásadu partnerství náležitě podpořit.

U programů EMFF se jako rozhodující jeví regionální a místní orgány, zástupci odvětví rybolovu a akvakultury a jiných pododvětví, jako je zpracování, odvětvové organizace sociálních partnerů, ekologické nevládní organizace, ženské organizace v odvětví rybolovu, vědecké a výzkumné organizace a celostátní nebo regionální sítě místních akčních skupin v oblasti rybolovu (FLAG).

V případě EFRR a Fondu soudržnosti budou partnerství zahrnovat regionální a místní orgány, zejména města provádějící integrované programy udržitelného rozvoje měst jako součást integrovaných územních investic, spolu s hospodářskými a sociálními partnery, zástupci nevládních organizací rozvíjejících odborné znalosti pro průřezové záležitosti, jako je rovnost žen a mužů nebo přístupnost pro osoby se zdravotním postižením, a pro příslušná odvětví, v nichž fondy působí, a zástupci univerzit a výzkumných organizací, obchodních komor a podnikatelských organizací.

U ESF je rozhodující účast hospodářských a sociálních partnerů v partnerství. Důležitými partnery budou rovněž regionální a místní orgány stejně jako obchodní komory, podnikatelské organizace, sdružení pro vzdělávání pracovníků, instituce vzdělávání a odborné přípravy a poskytovatelé sociálních a zdravotních služeb, nevládní organizace a organizace rozvíjející odborné znalosti v oblasti rovnosti žen a mužů, nediskriminace a sociálního začleňování, které mají úzké vazby na znevýhodněné skupiny, jako jsou osoby se zdravotním postižením, migranti, Romové...

V případě programů financovaných z více fondů by partnerství mělo zahrnovat instituce, organizace a skupiny, které jsou důležité pro jednotlivé dotčené fondy.

3. JAK ZAPOJIT PARTNERY DO PŘÍPRAVY PROGRAMOVÝCH DOKUMENTŮ?

Pro úspěšné provádění fondů je zásadní aktivní zapojení všech zúčastněných stran do počátečních fází programování, zejména do přípravy smlouvy o partnerství na celostátní úrovni a programů na celostátní a/nebo regionální úrovni. Zapojením partnerů do přípravy programů by neměly být dotčeny konzultace, které se konají podle požadavků směrnice o strategickém posuzování vlivů na životní prostředí¹². Je třeba usilovat o synergie mezi názory vyslovenými v procesu strategického posuzování vlivů na životní prostředí a v rámci partnerství.

¹² Směrnice 2001/42/ES.

3.1. Příprava smlouvy o partnerství a programů

Podle návrhu Komise na nařízení o společných ustanoveních musí smlouvu o partnerství a programy sestavit členské státy nebo jakýkoli orgán jimi určený (v případě programů) ve spolupráci s partnery. Vhodné možnosti zapojení jednotlivých skupin zúčastněných stran do procesu návrhu je nutno pečlivě uvážit s ohledem na čas, zdroje a kontext, přičemž tyto možnosti mohou zahrnovat schůzky, konzultace, průzkumy a workshopy.

Kodex chování by mohl nařízení o společných ustanoveních doplňovat zejména tím, že výslovně požaduje, aby byli partneři smysluplně zapojeni i) do analýzy problémů a potřeb, jimiž se zabývají fondy SSR, ii) do výběru cílů a priorit k jejich vyřešení a iii) do koordinačních mechanismů, které jsou zavedeny s cílem posílit synergie mezi jednotlivými nástroji, které jsou k dispozici pro podporu inteligentního a udržitelného růstu podporujícího začlenění.

V případech, kdy byly mezi jednotlivými úrovněmi správy v dané zemi uzavřeny dohody jako územní pakty pro strategii Evropa 2020¹³, **by kodex chování mohl nařízení o společných ustanoveních doplňovat rovněž tím, že vyžaduje,** aby členské státy při přípravě smlouvy o partnerství náležitě zohlednily ujednání o víceúrovňové správě dohodnutá v územním paktu za účelem zajištění účinného provádění politiky.

V Lotyšsku vytvořily ekologické nevládní organizace v rámci příprav programů v květnu 2005 celostátní koalici nevládních organizací zaměřující se na environmentální problémy. Na této práci se aktivně podílelo osm až deset ekologických nevládních organizací. Během roku 2005 a 2006 se uskutečnily osobní schůzky a výměny názorů s ministerstvem financí a ministerstvem životního prostředí, které vedly k velmi aktivní spolupráci mezi zástupci nevládních organizací a ministerstev. Existovala rovněž úzká spolupráce mezi nevládními organizacemi z různých oblastí, zejména nevládními organizacemi, které se zabývají vzděláváním, rovností žen a mužů a sociálními otázkami. Úspěch této účasti nevládních organizací umožnily příležitosti, které poskytla opatření pro účast, včetně náležitých informačních nástrojů, jednoznačné postupy pro zapojení, jako jsou veřejné konzultace k předlohám dokumentů, a strategické posuzování vlivů na životní prostředí. Byly vytvořeny zvláštní internetové stránky, na nichž byly zveřejněny veškeré informace týkající se programování fondů EU. Schůzky mezi zástupci nevládních organizací a ministerstev byly zaměřeny podle potřeby, tj. nevládní organizace navrhly uspořádání konzultačních schůzek a ministerstva reagovala na tyto žádosti, což umožnilo, aby konzultační proces nebyl pouze formální¹⁴.

Na **Maltě** bylo za účelem přípravy programů zřízeno několik pracovních skupin zaměřujících se na prioritní oblasti – hospodářský rozvoj a konkurenceschopnost, přístupnost, životní

¹³ Územní pakty pro strategii Evropa 2020 představují iniciativu Výboru regionů a mají strategii pomoci získat územní rozměr a zvýšit odpovědnost na nižší než celostátní úrovni. Územní pakty jsou vymezeny jako dohoda mezi jednotlivými úrovněmi vlády v dané zemi (místní, regionální a celostátní). Strany, které podepíší územní pakt, se zavazují ke koordinaci a synchronizaci svých politických programů za účelem zaměření svých činností a finančních zdrojů na cíle strategie Evropa 2020. Územní pakty by měly usilovat o stanovení celostátních a případně regionálních cílů, v případě potřeby s využitím jiných ukazatelů a cílů než HDP; provedení jedné či více stěžejních iniciativ a určení překážek pro dosažení cílů na celostátní úrovni.

¹⁴ Studie skupiny SF pro udržitelnou budoucnost (SF Team for Sustainable Future) s názvem „Why bother with partnership?“ (Nač se zatěžovat s partnerstvím?), 2011.

prostředí, zaměstnanost a sociální začleňování. V těchto pracovních skupinách se sešla ministerstva, nevládní organizace a sociální a hospodářští partneři. Hlavním zúčastněným stranám byly rozeslány dotazníky a konaly se dvoustranné schůzky. V září 2005 se více než osmdesát organizací zúčastnilo celostátního workshopu za účelem analýzy výzev a příležitostí v oblasti rozvoje. Orgány místní samosprávy, nevládní organizace a ostatní organizace občanské společnosti se zúčastnily veřejných dialogů, které uspořádal úřad předsedy vlády v prvním čtvrtletí roku 2006.

3.2. Stanovení jednoznačných pravidel a časového přehledu pro práci partnerství v počáteční fázi

Význam jednotlivých zúčastněných stran a jejich příspěví se může v jednotlivých členských státech značně lišit v závislosti na vnitřním institucionálním rámci. Zásadní však je, že je partnerství uspořádáno tak, aby bylo pro všechny partnery transparentní a aby každý dotčený subjekt věděl, co je účelem partnerství, kdo co dělá a jaké výsledky se od partnerství očekávají.

Důrazně se proto doporučuje stanovit pracovní program s jednoznačnými cíli a přesným časovým plánem. Pracovní program by mohl uvádět konkrétní nástroje a opatření k zapojení partnerů do přípravy smlouvy o partnerství a programů a uvádět podrobné informace o účasti partnerů na přípravě jednotlivých programových dokumentů s příslušným časovým přehledem.

Kodex chování by mohl nařízení o společných ustanoveních doplňovat tím, že vyžaduje, aby členské státy stanovily minimální požadavky týkající se postupu s cílem zajistit i) včasné zveřejňování informací během diskusí o strategických dokumentech, ii) dostatečný čas, aby mohly zúčastněné strany provést analýzu, konzultovat své členy a voliče a poskytnout zpětnou vazbu ohledně dokumentů, iii) kanály, jejichž prostřednictvím mohou zúčastněné strany klást dotazy nebo předkládat návrhy a podávat připomínky, iv) transparentnost, pokud jde o způsob zohlednění návrhů, poskytování vysvětlení ohledně přijetí či odmítnutí připomínek a v) šíření výsledku konzultací. V úvahu bude třeba vzít rovněž přístupnost tohoto postupu pro osoby se zdravotním postižením, a to s ohledem na fyzické prostředí i poskytnuté informace.

3.3. Informování o způsobu provádění partnerství v programových dokumentech

Podle návrhu Komise na nařízení o společných ustanoveních musí smlouva o partnerství stanovit opatření k zapojení partnerů a objasňovat jejich úlohu při přípravě smlouvy o partnerství.

Kodex chování by mohl nařízení o společných ustanoveních doplňovat tím, že požaduje, aby smlouva o partnerství a programy obsahovaly zejména i) seznam partnerů, kteří se na nich podíleli, jejich povinnosti a rozsah jejich účasti; ii) informace o způsobu určení partnerů a o uplatňování zásad transparentnosti a přístupnosti; iii) informace o opatřeních, která byla přijata k usnadnění širokého zapojení a aktivní účasti partnerů; iv) informace o strukturách a postupech koordinace v rámci programu a s ostatními operacemi fondů SSR; v) informace o využití prostředků z technické pomoci na podporu partnerství (povaha předpokládaných

podpůrných služeb, výše dostupných prostředků a plánovaná opatření v oblasti řízení);
vi) názory partnerů na uplatňování zásady partnerství, jež jsou jasně a otevřeně zdokumentovány.

4. JAK ZAPOJIT PARTNERY DO FÁZE PROVÁDĚNÍ?

4.1. Účast v monitorovacích výborech

Monitorovací výbory hrají při provádění programů klíčovou úlohu a přirozeně zapojují partnerství do práce na programech.

4.1.1. Složení monitorovacích výborů

Podle návrhu Komise na nařízení o společných ustanoveních mají být členové monitorovacích výborů určení členským státem po dohodě s řídicím orgánem. Členský stát může pro programy spolufinancované z fondů SSR zřídit jeden monitorovací výbor. Monitorovací výbory mají být složeny ze zástupců řídicího orgánu a zprostředkujících subjektů a zástupců partnerů.

Lze předpokládat, že kodex chování doplní nařízení o společných ustanoveních tím, že vyžaduje, aby i) výběr členů monitorovacích výborů zohledňoval partnery, kteří se podíleli na přípravě programu, aby byla zajištěna dostatečná kontinuita a odpovědnost mezi programovací a prováděcí fází, ii) bylo zastoupení jednotlivých partnerů založeno na jejich příslušné odpovědnosti za provádění programů, iii) partneři vybrali a jmenovali vlastní členy monitorovacích výborů a jiných poradních orgánů a pracovních skupin zřízených v rámci fondů SSR, iv) monitorovací výbory měly vyvážené zastoupení žen a mužů a aby jejich složení bylo rozmanité, v) byl zveřejněn seznam členů monitorovacích výborů a jiných pracovních skupin, vi) si každý zvolený partner byl vědom svých povinností ve vztahu k zachování mlčenlivosti a střetu zájmů, a to prostřednictvím zvláštního školení a formálního přijetí závazku formou podepsaného prohlášení.

4.1.2. Úloha a postupy monitorovacích výborů

Podle návrhu Komise na nařízení o společných ustanoveních budou monitorovací výbory prověřovat provádění programů a pokrok směrem k dosažení jejich cílů. Monitorovací výbory se musí rovněž podrobně zabývat všemi aspekty, které mohou ovlivnit výkonnost programů. Monitorovací výbory musí být konzultovány v otázce změn programů a musí vydat k těmto změnám své stanovisko. Monitorovací výbory mohou řídicím orgánům poskytnout doporučení ohledně provádění programů a jejich hodnocení a monitorovat opatření přijatá na základě jejich doporučení.

Pokud jde o postup, každý monitorovací výbor vypracuje a přijme svůj jednací řád. V návrhu Komise na nařízení o společných ustanoveních se rovněž uvádí, že každý člen monitorovacího výboru má hlasovací právo, s výjimkou Komise a Evropské investiční banky, které působí jako poradci. Předseda musí zajistit, aby měli všichni partneři možnost vyjádřit svůj názor a aby bylo dost času na diskusi. Důrazně se doporučuje, aby monitorovací výbory přijímaly rozhodnutí na základě shody.

Kodex chování by mohl nařízení o společných ustanoveních doplňovat tím, že vyžaduje, aby členské státy v jednacím řádu uvedly podrobně přinejmenším i) lhůty pro zasílání pozvánek na zasedání a pro předávání dokumentů, jež by neměly být kratší než dva týdny,

ii) hlasovací práva členů, iii) postup přijímání, zveřejňování a zpřístupňování zápisů, iv) transparentní postup pro zřizování a fungování pracovních skupin a v) ujednání o zveřejňování a zpřístupňování přípravných dokumentů předložených monitorovacím výborům.

V Německu (Meklenbursko – Přední Pomořansko) je monitorovací výbor fórem pro celkové utváření politiky regionálního rozvoje. Zahrnuje nejen ESF a EFRR, nýbrž rovněž EZFRV a má slovo při rozhodování o kritériích výběru projektů. Monitorovací výbor se schází pětkrát nebo šestkrát ročně a má vlastní jednací řád. Systém účasti zahrnuje rovněž pracovní skupiny a jiné poradní orgány. O jejich úkolech rozhoduje partnerství¹⁵.

V **Dánsku** jsou rozhodnutí monitorovacího výboru pro program rozvoje venkova přijímána vždy na základě shody. V praxi nedochází k hlasování. V **polském** programu rozvoje venkova je obdobně zajištěna široká a aktivní účast v monitorovacím výboru, v jehož rámci je podporována otevřená diskuse během zasedání i prostřednictvím písemného postupu.

V **Irsku** lze zaznamenat účinnou spolupráci v rámci monitorovacího výboru pro program ERF: pravidelná zasedání, široké zastoupení (přibližně 50 členů), včetně odvětví rybolovu, nevládních organizací a místních zástupců (osa 4 / Leader), aktivní účast a silný vliv všech členů na rozhodování. Před schválením programu byli stejní partneři úzce zapojeni do přípravy programových dokumentů (národní strategický plán a operační program).

4.2. Účast na výběru projektů

Může být užitečné využít odborné zkušenosti zúčastněných stran ve fázi přípravy výzev k předkládání návrhů a hodnocení výsledných návrhů. Účast na výběru projektů zlepšuje pochopení fungování těchto procesů v praxi ze strany organizací zúčastněných stran, včetně toho, jak dobře jsou stanovena hodnotící kritéria, jak jsou uplatňována a nakolik slouží svému účelu¹⁶.

Zapojení partnerů do procesu výběru však vyvolává otázku střetu zájmů. V tomto ohledu je pro předcházení těmto případům rozhodující zveřejňování a transparentnost během celého procesu.

Lze předpokládat, že kodex chování doplní nařízení o společných ustanoveních tím, že vyžaduje, aby řídicí orgány i) pokud možno zapojily příslušné partnery do vypracování výzev k předkládání návrhů a hodnocení návrhů, ii) prostřednictvím jednoznačných, předem stanovených postupů zabránily tomu, aby se osoba zastupující partnerskou organizaci, která má přímý či nepřímý podíl v subjektu, jenž se účastní výzvy k předkládání návrhů, podílela na navrhování výzvy k předkládání návrhů a hodnocení výsledných odpovědí, iii) zajistily pravidelné střídání osob podílejících se na výzvách k předkládání návrhů, aby se zamezilo možným střetům zájmů, případně aby se tyto střety zájmů odstranily, a iv) zajistily, aby si každý zvolený partner byl vědom svých povinností ve vztahu k zachování mlčenlivosti a střetu zájmů, a to prostřednictvím zvláštního školení a formálního přijetí závazku formou

¹⁵ Dodatek k průzkumnému stanovisku EHSV k tématu Jak podněcovat účinná partnerství při řízení programů politiky soudržnosti na základě osvědčených postupů z období 2007–2013, CESE 967/2010.

¹⁶ Studie skupiny SF pro udržitelnou budoucnost (SF Team for Sustainable Future) s názvem „Why bother with partnership?“ (Nač se zatěžovat s partnerstvím?), 2011.

podepsaného prohlášení.

V České republice se u operačního programu ESF „Lidské zdroje a zaměstnanost“ zúčastněné strany podílejí na přípravě jednotlivých grantových programů ve formě podávání připomínek nebo projednávání programů v odborných pracovních skupinách. Podrobný seznam dotčených zúčastněných stran závisí na obsahu programu. Byla vytvořena databáze, která obsahuje všechny hodnotitele projektů a umožňuje pracovat on-line. Je zajištěno obecné a specifické vzdělávání hodnotitelů projektů¹⁷.

Ve **Švédsku** jsou partnerství na regionální úrovni v rámci strukturálních fondů složena z regionálních/místních politiků (zastupujících většinu) a širokého okruhu subjektů. Partnerství hrají při provádění EFRR i ESF hlavní úlohu, jelikož při výběru projektů odpovídají za stanovení priorit mezi žádostmi. Mohou proto upřednostnit projekty, které nejlépe reagují na plány regionálního rozvoje a regionální potřeby. Osm partnerství v rámci strukturálních fondů ve Švédsku je založeno na shodě a vytváří synergie mezi projekty EFRR a ESF.

4.3. Účast na podávání zpráv

Návrhy Komise týkající se budoucího programového období ukládají členským státům povinnost předkládat Komisi výroční zprávu o provádění každého programu. Monitorovací výbory posoudí a schválí výroční zprávy o provádění programů před jejich předložením Komisi. U EFRR, Fondu soudržnosti a ESF bude ve výročních zprávách o provádění programů předložených v roce 2017 a 2019 posouzeno mimo jiné rovněž zapojení partnerů do provádění, monitorování a hodnocení operačních programů.

Návrh Komise na nařízení o společných ustanoveních dodává, že partneři musí být konzultováni ohledně zpráv o pokroku při provádění smlouvy o partnerství, které členské státy předloží v prvním pololetí roku 2017 a 2019. Zprávy o pokroku budou základem při přezkumu výkonnosti, který Komise provede ve spolupráci s členskými státy s odkazem na výkonnostní rámec stanovený ve smlouvě o partnerství a programech. Zprávy o pokroku obsahují rovněž informace o úloze partnerů při provádění smlouvy o partnerství a hodnotí tuto úlohu.

Kodex chování by mohl nařízení o společných ustanoveních doplňovat tím, že vyžaduje, aby řídicí orgány prostřednictvím monitorovacích výborů aktivně zapojovaly partnery do přípravy výročních zpráv o provádění programů a aby členské státy aktivně zapojovaly partnery do přípravy zpráv o pokroku, jež mají být vyhotoveny v roce 2017 a 2019, a aby v těchto zprávách podaly přehled stanovisek, která partneři vydali během konzultací, a poskytly informace o způsobu, jak byla tato stanoviska zohledněna.

5. JAK ZAPOJIT PARTNERY DO HODNOCENÍ?

Zapojení partnerů do přípravy a provádění hodnocení a přijímání opatření v návaznosti na hodnocení je důležité pro zajištění nestrannosti a učení u všech subjektů podílejících se na tomto procesu.

¹⁷ Komunita odborníků v oblasti partnerství v ESF (Community of Practice on Partnership in the ESF), příručka „How ESF managing authorities and intermediate bodies support partnership“ (Jak řídicí orgány a zprostředkovatelské orgány ESF podporují partnerství), 2011.

Podle návrhů Komise týkajících se fondů SSR musí řídicí orgán pro každý program vypracovat plán hodnocení. Plán hodnocení bude v případě EFRR, Fondu soudržnosti, ESF a EMFF projednán partnerstvím v monitorovacích výborech. V případě EZFRV je plán hodnocení, s ohledem na nějž stanoví Komise minimální požadavky, předložen jako součást každého programu rozvoje venkova, a bude tudíž partnerů projednán v rámci přípravy programů.

Prostřednictvím monitorovacích výborů musí partnerství pravidelně ověřovat pokrok při provádění plánu hodnocení. V případě EFRR, Fondu soudržnosti, ESF a EMFF obdrží partneri veškerá hodnocení jednotlivých programů a budou informováni o opatřeních přijatých v návaznosti na zjištění hodnocení. Monitorovací výbory odpovědné za programy EZFRV prověří činnosti a výstupy související s plánem hodnocení programu.

U ESF, EFRR a Fondu soudržnosti musí řídicí orgány předložit Komisi do 31. prosince 2020 pro každý program zprávu, která shrnuje zjištění hodnocení, jež byla provedena v daném programovém období.

Lze předpokládat, že kodex chování doplní nařízení o společných ustanoveních tím, že vyžaduje, aby řídicí orgány prostřednictvím monitorovacích výborů zapojily partnery do procesu hodnocení, a to od stanovení zadávacích podmínek po dokončení hodnocení. Od členských států by se mohlo rovněž vyžadovat, aby provedly hodnocení výkonnosti a účinnosti zásady partnerství v rámci jednotlivých fondů a programů v daném programovém období. Řídicí orgány pro programy EFRR, ESF a Fondu soudržnosti by mohly být požádány, aby konzultovaly partnery ohledně zpráv, které shrnují zjištění hodnocení, jež byla provedena v daném programovém období.

Ve Spojeném království se v rámci monitorovacího výboru programu ESF pro Anglii jednou ročně schází podvýbor pro hodnocení. Tento podvýbor sestává z členů navržených monitorovacím výborem pro program ESF. V duchu partnerství jsou členové podvýboru pro hodnocení konzultováni ohledně strategie hodnocení operačního programu a aktivně se podílejí na diskusích a poskytování zpětné vazby s ohledem na klíčové aspekty související se všemi fázemi hodnocení projektů. Podvýbor pro hodnocení může navrhnout zástupce, kteří zasedají v řídicích skupinách pro různá hodnocení.

V **Portugalsku** vedou nezávislí hodnotitelé národního strategického referenčního rámce s partnery pohovory. Partneri v monitorovacích výborech mohou vyjádřit svůj názor na hodnotící zprávy rovněž při jejich projednávání na schůzích výborů. Jednotliví partneri mimoto významně přispívají k akčnímu plánu, který má být vypracován za účelem provedení doporučení, jež byla uvedena v hodnotících zprávách.

6. POSKYTOVÁNÍ POMOCI PARTNERŮM

Účinné uplatňování zásady partnerství znamená posílení postavení všech partnerů, včetně partnerů s omezenými lidskými zdroji.

Některé zúčastněné strany pokládají za obtížné pracovat v partnerství, jelikož nemají znalosti nebo zdroje potřebné pro aktivní účast. Tak je tomu zejména u malých účastníků, kteří

potřebují vyškolit své vedoucí pracovníky a zaměstnance, nebo u organizací, které zastupují nově vznikající nebo průřezové oblasti, jež dosud nejsou začleněny do politického programu. Zásadní význam má proto trvalé budování kapacit partnerů.

Lze předpokládat, že kodex chování doplní nařízení o společných ustanoveních tím, že vyžaduje, aby členské státy a řídicí orgány ve stávajícím a příštím programovém období využily část technické pomoci na zajištění toho, aby partneři, zejména malé místní orgány, hospodářští a sociální partneři a nevládní organizace, měli kapacitu potřebnou pro účast na přípravě, provádění, monitorování a hodnocení smlouvy o partnerství a programů. Tato podpora může mít podobu specializovaných workshopů, školení, struktur pro koordinaci a vytváření sítí nebo příspěvků na náklady partnerů, které jim vznikly v souvislosti s účastí na schůzkách týkajících se přípravy, provádění, monitorování a hodnocení programů. Za účelem aktivní podpory rozvoje partnerství se doporučuje společné vzdělávání partnerů z veřejného a soukromého sektoru. Obzvláště se doporučuje zvyšování informovanosti jednotlivých partnerů o uplatňování zásady řádného finančního řízení.

V jižní Itálii byla vytvořena podpůrná struktura financovaná z technické pomoci s cílem zlepšit zapojení hospodářských a sociálních partnerů do regionálních a odvětvových programů¹⁸. V jižní Itálii vytvořili a řídili hospodářští a sociální partneři v období od roku 2000 do roku 2006 velmi úspěšný projekt technické pomoci, který byl financován z EFRR a zaměřoval se na zlepšení jejich znalostí o programech rozvoje a posílení jejich schopnosti účastnit se programů. Tento projekt představuje osvědčený postup, a to s ohledem na řízení i dosažené výsledky. Projekt pokračuje i ve stávajícím období.

Na **Slovensku** požádal v rámci operačního programu „Zdraví“, který byl financován z EFRR, řídicí orgán členy monitorovacího výboru, aby vyplnili dotazník týkající se fungování monitorovacího výboru a provádění operačního programu. V důsledku těchto konzultací byla pozměněna pravidla způsobilosti pro technickou pomoc, aby se členové monitorovacího výboru mohli účastnit vzdělávacích činností v oblasti zdravotní péče a strukturálních fondů EU.

¹⁸ Komunita odborníků v oblasti partnerství v ESF (Community of Practice on Partnership in the ESF), příručka „How ESF managing authorities and intermediate bodies support partnership“ (Jak řídicí orgány a zprostředkovatelské orgány ESF podporují partnerství), 2011.

7. PRŮBĚŽNÁ VÝMĚNA OSVĚDČENÝCH POSTUPŮ

Tematické zastřešující organizace a nevládní organizace, hospodářští a sociální partneři a sítě a sdružení zastupující místní, městské a regionální orgány, jež na úrovni EU působí v oblasti politiky soudržnosti, se v současnosti účastní schůzek v rámci strukturovaného dialogu, které pořádá Komise s cílem projednat provádění fondů SSR. To by mohlo tvořit základ pro budoucí oficiální schůzky, jež budou po roce 2013 organizovány podle čl. 5 odst. 4.

Mimoto budou podporovány pravidelné výměny zkušeností a osvědčených postupů ve Výboru pro koordinaci fondů (COCOF), Výboru pro Evropský sociální fond, Výboru pro rozvoj venkova a Výboru pro Evropský námořní a rybářský fond. Síť informačních a komunikačních pracovníků z celé EU (INFORM v případě EFRR a Fondu soudržnosti a INIO v případě ESF) budou využity k výměně osvědčených postupů, pokud jde o zviditelnění politiky soudržnosti, zejména prostřednictvím snazšího přístupu k informacím (zveřejnění seznamu operací a příjemců, popisy operací a zdokonalená vyhledávací funkce). V případě EZFRV budou Evropská síť pro rozvoj venkova a celostátní síť pro venkov zřízené v jednotlivých členských státech usilovat mimo jiné o větší zapojení zúčastněných stran do rozvoje venkova.

K usnadnění partnerství týkajících se zvláštních témat je nutno podporovat výměny názorů a spolupráci v rámci stávajících tematických sítí, jako jsou Evropská síť orgánů pro otázky životního prostředí a řídicích orgánů pro politiku soudržnosti (ENEA-MA) a Evropská síť pro rozvoj venkova a celostátní síť pro rozvoj venkova.

Zúčastněné řídicí orgány budou rovněž vybízeny, aby vytvořily komunitu odborníků v oblasti partnerství, která je společná pro všech pět fondů a vychází z modelu stávající komunity odborníků v oblasti partnerství financované z ESF.

Komunita odborníků v oblasti partnerství, která byla financována z ESF, byla síť řídicích orgánů a zprostředkujících subjektů pro ESF z devíti členských států. V období tří let (2008–2011) si komunita odborníků intenzivně vyměňovala poznatky o různých způsobech provádění partnerství pomocí metody přezkumu „kritickým přítelem“. Síť se zaměřovala na partnerství vytvořená v rámci celostátních a regionálních operačních programů členských států a regionů. Členové komunity odborníků si vyměňovali a osvojovali poznatky o způsobech provádění partnerství se zvláštním důrazem na procesy řízení a opatření. Rozpočet komunity odborníků byl z podnětu Komise financován z technické pomoci. Síť vypracovala řadu zpráv o klíčových poznatech, provozovala internetový portál obsahující databázi zkušeností partnerství a počátkem roku 2012 zveřejnila publikaci s názvem *Partnership Learning Manual*.

V září 2004 byla zřízena **Evropská síť orgánů v oblasti životního prostředí pro začleňování této problematiky do politiky soudržnosti (ENEA)** s cílem pomoci začlenit politiky v oblasti ochrany životního prostředí a udržitelného rozvoje do operačních programů politiky soudržnosti v členských státech EU a kandidátských zemích. V roce 2010 bylo členství rozšířeno na řídicí orgány programů politiky soudržnosti. Úkolem sítě ENEA-MA je podporovat výměny zkušeností a určování osvědčených postupů mezi příslušnými orgány pro otázky životního prostředí a pokud možno podporovat vnitrostátní síť orgánů životního prostředí, které se zabývají strukturálními fondy a Fondem soudržnosti. V tomto ohledu

zřídila takovéto sítě na vnitrostátní úrovni řada členských států, například Španělsko, Polsko, Řecko, Itálie nebo Německo. Členy sítě ENEA-MA jsou ekologické nevládní organizace, které se aktivně účastní jejích zasedání.

Seznam literatury

- Bílá kniha Evropské komise o evropské správě věcí veřejných, KOM(2001) 428 v konečném znění
- Usnesení Evropského parlamentu o řádné správě s ohledem na regionální politiku EU: postupy podpory a kontroly ze strany Evropské komise, P7_TA(2010)0468
- Usnesení Evropského parlamentu o řízení a partnerství na vnitrostátní a regionální úrovni a o základně pro projekty v oblasti regionální politiky, P6_TA(2008)0492
- Průzkumné stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru k tématu Jak podněcovat účinná partnerství při řízení programů politiky soudržnosti na základě osvědčených postupů z období 2007–2013
CESE 967/2010
- Bílá kniha Výboru regionů o víceúrovňové správě věcí veřejných, CdR 89/2009 v konečném znění
- Diskusní příspěvek Evropské komise (GŘ REGIO) s názvem „Partnership in the 2000–2006 programming period: analysis of the implementation of the partnership principle“ (Partnerství v programovém období 2000–2006: analýza uplatňování zásady partnerství), listopad 2005
- OECD LEED Forum on Partnerships and Local Governance, „Successful partnerships — a guide“, leden 2006
- *Ad hoc* pracovní skupina členských států pro partnerství, „The principle of partnership in the new ESF programmes (2007–2013)“ (Zásada partnerství v nových programech ESF (2007–2013)), červen 2006
- OECD LEED Forum on Partnerships and Local Governance, „Vienna Action Statement on Partnerships“ (Prohlášení vídeňské akční skupiny k partnerstvím), únor 2010
- Komunita odborníků v oblasti partnerství v ESF, příručka „How ESF managing authorities and intermediate bodies support partnership“ (Jak řídicí orgány a zprostředkovatelské orgány ESF podporují partnerství), 2011
- Studie skupiny SF pro udržitelnou budoucnost (SF Team for Sustainable Future) s názvem „Why bother with partnership?“ (Nač se zatěžovat s partnerstvím?), 2011
- Interní analýzy útvarů Komise (např. průběžné hodnocení ERF)